МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ
КАФЕДРА СЦЕНІЧНОГО МИСТЕЦТВА І КУЛЬТУРИ

ПРОДЮСЕРСЬКИЙ ПРОЄКТ

(«Продюсерський проєкт вистави “Примадонни” Кена Людвига»)

Виконав:
студент 4 курсу, групи БАМП 1-22
спеціальності - 026 Сценічне мистецтво
ОП «Акторська майстерність та продюсування»
Карпов Владислав Юрійович

Керівник продюсерського проєкту:
доцент кафедри, кандидат філософських наук
Матяш Сергій Вікторович

Київ – 2026

ЗМІСТ

ВСТУП……3

РОЗДІЛ 1. Теоретичні аспекти продюсування вистави…….5

1.1.Визначення сучасної драми як жанру сценічного мистецтва……5

1.2.Основні принципи та завдання театрального продюсування……6

1.3.Специфіка продюсування сучасної української драми……..9

РОЗДІЛ 2. Особливості п’єси «Примадонни» Кена Людвіга……11

2.1.Історія створення та постановок п’єси…….11

2.2.Драматургічна структура твору…….12

2.3.Актуальність постановки для українського глядача……14

2.4.Аналіз тексту п’єси та пропозиції сучасної інтерпретації……..15

РОЗДІЛ 3. Продюсерський підхід до постановки п’єси «Примадонни»……..19

3.1.Розробка концепції та підбір творчої команди…….19

3.2.Етапи реалізації постановки: від підготовки до прем’єри……..21

3.3.Фінансове планування, маркетинг і просування проєкту……...23

ВИСНОВКИ……25

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ……26

ДОДАТКИ……27

ВСТУП

Продюсування в сучасній Україні - це масштабна та впливова професія, яка об’єднує творче бачення, стратегічний менеджмент та бізнес. Продюсер виступає головним архітектором будь-якого культурного чи комерційного проєкту, перетворюючи сиру ідею на успішний фінальний продукт. Такий фахівець відповідає за весь життєвий цикл проєкту, починаючи від пошуку фінансування, залучення інвесторів чи грантів і закінчуючи формуванням команди, контролем бюджетів та фінальним просуванням на ринку. Сьогодні українські продюсери успішно реалізують себе у кінематографі, музичній індустрії, на телебаченні, а також у надзвичайно динамічній цифровій сфері, створюючи контент для YouTube, TikTok та онлайн-освіти.

Займатися цією справою саме зараз в Україні актуально як ніколи через унікальні тектонічні зрушення в суспільстві та медіаринку. Повна відмова від російського культурного продукту створила колосальний дефіцит контенту, який необхідно швидко заповнювати власними якісними шоу, фільмами, музикою та подкастами. Водночас світ демонструє безпрецедентний інтерес до України, що відкриває двері для міжнародного продукту та виходу на глобальні стримінгові платформи. Окрім того, доступність міжнародних грантів та фондів дає змогу залучати фінансування навіть у часи криз, а розвиток цифрових технологій дозволяє стартувати у професії без величезних бюджетів. Нові правила гри руйнують старі монополії, тому енергійні та гнучкі лідери мають унікальну можливість швидко зайняти провідні позиції в індустрії та формувати новий культурний код країни.

Продюсування в сучасному українському театрі - це окремий потужний напрям, який зараз кардинально змінює уявлення про сценічне мистецтво. Сучасний театральний продюсер є незалежним лідером, який створює виставу як успішний стартап. Він шукає актуальний драматургічний матеріал, залучає прогресивних режисерів та акторів під конкретну ідею, організовує репетиційний процес, знаходить фінансування через меценатів, квитки чи

міжнародні донори, а також забезпечує масштабну рекламну кампанію. Ця професія вимагає вміння балансувати між високим мистецтвом і жорсткими законами маркетингу, перетворюючи театр на модне, відвідуване та фінансово життєздатне явище.

РОЗДІЛ 1. Теоретичні аспекти продюсування вистави.

1.1.Визначення сучасної драми як жанру сценічного мистецтва

Сучасне сценічне мистецтво перебуває в стані постійного трансформування та пошуку нових художніх форм. Найбільш чутливим індикатором цих змін є сучасна драма - жанр, який давно вийшов за межі класичного літературознавчого розуміння. Сьогодні драма на сцені є не просто текстом, покладеним на гру акторів, а складним соціокультурним феноменом, що рефлексує над викликами XXI століття: глобалізацією, технологічним прогресом, кризою ідентичності та соціополітичними катаклізмами.

Сучасна драма відмовляється від багатьох класичних канонів, зокрема:

Аристотелівської структури: Традиційний поділ на три акти (зав'язка, кульмінація, розв'язка) поступається місцем фрагментарності, колажності та мозаїчності. Сюжет може розвиватися нелінійно, перериватися або взагалі бути відсутнім.

Принципу мімесису (наслідування реальності): Замість відтворення життєподібних ситуацій автори пропонують метафоричні, абстрактні або підкреслено умовні світи.

Традиційного персонажа: Герої сучасної драми часто позбавлені чіткої психологічної біографії. Вони можуть виступати як «голоси», функції чи носії певних ідей, а не як цілісні характери.

Сучасна драма прагне подолати «четверту стіну» між сценою та глядацьким залом. В імерсивних виставах глядач стає безпосереднім учасником дії, отримуючи можливість вільно пересуватися ігровим простором або впливати на фінал сюжету. У театрі сайт-специфік вистава виноситься за межі класичної театральної коробки. Сценою стають закинуті заводи, вокзали, підвали, міські парки чи бомбосховища. Простір у цьому випадку стає повноцінним співавтором драматургічного тексту.

В Україні сучасна драма переживає сильний етап розвитку, стимульований в основному історичними подіями останнього десятиліття - Революції Гідності,

анексії Криму та повномасштабної війни. Українська драматургія (представлена іменами Наталки Ворожбит, Анастасії Косодій, Лєни Лягушонкової та інших) відзначається високим рівнем документалізму, терапевтичною функцією та гострою емоційністю. Вона активно використовує чорний гумор, гротеск, дослідження національної ідентичності та фіксації досвіду війни «тут і зараз». Українські п'єси сьогодні активно перекладаються та ставляться на провідних європейських і світових сценах, що популяризує культуру та історію по всій землі.

Яскравим і показовим прикладом сучасної української драматургії є Наталка Ворожбит - одна з найвідоміших авторок у Східній Європі, чиї тексти ставлять не лише в Україні, а й у театрах Великої Британії, Німеччини та США. Її творчість ідеально ілюструє всі ознаки сучасної драми: вона працює на межі документального театру, фокусується на гострих соціальних травмах і використовує живу, нерафіновану мову. Це все дуже добре показано в її п’єсах: «Саша, винеси сміття», «Щоденники Майдану», «Погані дороги» та ін.

Сучасна драма як жанр сценічного мистецтва Вона відмовилася від суворих класичних правил на користь свободи вираження та експерименту. Головна мета сучасної драми - не розважити глядача і не дати йому готових відповідей, а спонукати до діалогу, критичного мислення та спільного переживання актуального досвіду сучасності.

1.2.Основні принципи та завдання театрального продюсування

Театральне продюсування - це комплекс організаційних, фінансових та творчих процесів, спрямованих на створення та розповсюдження театральної вистави як комерційного чи соціокультурного продукту. Продюсер виступає головним менеджером, який об'єднує ідею режисера з фінансами та глядачем. Якщо режисер відповідає за те, як вистава виглядає на сцені, то продюсер забезпечує, щоб ця вистава взагалі відбулася, знайшла свої гроші та зустрілася зі своїм глядачем.

Принципи театрального продюсування є:

- Баланс між артом і комерцією

З одного боку, він має поважати бачення режисера і художню цінність матеріалу. З іншого - він зобов'язаний рахувати кошти, оцінювати ризики та розуміти, чи здатен цей проєкт окупитися або хоча б залучити грантову підтримку.

- Проєктне мислення та гнучкість

Кожна вистава для продюсера є окремим проєктом. Він має чіткі часові рамки, бюджетні обмеження та унікальну команду. Продюсер повинен вміти швидко адаптуватися до змін: від раптової хвороби головного актора до форс-мажорів з партнерами і реквізитом.

- Формування команди

Головний принцип - знайти найкращих фахівців під конкретний проєкт: абсолютно всіх людей, які будуть відповідати за конкретну роботу (актор, костюмер, гример, технічний працівник). Головне вміння тут - скоординувати їхню роботу так, щоб усі рухалися як одна команда.

- Орієнтація на глядача

Перше про що повинен задумуватися продюсер, це навіть не постановка і фінанси, а місце і люди, які приймуть цей матеріал, щоб вся робота проходила не дарма, а отримувала свої плоди праці ще на початкових етапах, для цього потрібно точно знати яка аудиторія добре сприйме цей продукт і на майбутнє використовувати це для більшої популярності та поширення.

Головні завдання театрального продюсера:

- Пошук ідеї

Вибір актуальної п'єси, пошук режисера та виконавців матеріалу. Визначення торговельної пропозиції майбутньої вистави (зірковий акторський склад, незвична локація чи скандальна тема, незвичайний стиль).

- Фінансове забезпечення

Прорахунок усіх витрат (гонорари, декорації, костюми, оренда приміщення, реклама) та закладання резервного фонду на непередбачувані

витрати, які не часто, але все-таки виникають, тим більше в сучасних умовах життя в країні, де зайві гроші завжди будуть плюсом і можуть знадобитись. Також потрібне залучення фінансування через державні та міжнародні гранти, пошук приватних спонсорів і меценатів.

- Організаційний менеджмент

Оформлення авторських прав на всі звукові, письмові та показові матеріали, підписання договорів з акторами й технічними службами, які будуть працювати в цьому проєкті. Продюсеру необхідний контроль графіку репетицій, виготовлення декорацій у майстернях, оренда світлового та звукового обладнання для забезпечення якості вистави.

- Маркетинг та продаж квитків

Необхідна розробка афіші, трейлерів, промо-матеріалів. Організація допрем'єрних показів для критиків, ведення реклами в інтернеті, задля більшого залучення глядача. Визначення цінової політики, робота з операторами продажу квитків та управління над заповненістю залу.

- Прокат товару

Забезпечення тривалого життя проєкту та планування регулярних показів. Організація поїздок по інших містах чи країнах, участь у міжнародних театральних фестивалях.

Робота театрального продюсера розгортається в постійному балансуванні між художньою цінністю та фінансовою частиною проєкту. Він діє як стратегічний менеджер, який перетворює творчу ідею режисера у готовий сценічний продукт, спроможний залучити фінансування, організувати складні технічні процеси та знайти свого глядача. Зрештою, продюсер формує безпечне та стабільне бізнес-середовище, в якому команда може реалізувати свій творчий потенціал не думаючи про інші організаційні сфери.

1.3.Специфіка продюсування сучасної української драми

Продюсування сучасної української драми це унікальний вид культурного менеджменту. Він суттєво відрізняється від продюсування

класичних вистав, оскільки працює з живим матеріалом, що створюється на тлі історичних потрясінь та подій. Кожна історична подія для українського народу, дозволяє розширити спектр культурного розквіту, особливо якщо він актуальний для людей зараз. Сучасна українська драма часто працює з темами колективної травми, втрати, окупації та військового досвіду. Продюсер у цьому контексті стає не просто бізнес-менеджером, а модератором важливого соціального діалогу.

Основними особливостями продюсування української драми є:

- Етичний баланс

Головна особливість продюсера тут - не допустити спекуляції на темі горя. Продюсер виступає етичним модератором, забезпечуючи, щоб вистава залишалася глибоким художнім висловом і виконувала свою головну місію - допомагала глядачеві прожити біль та знайти терапевтичний спосіб перегляду вистави, щоб він не мучався, а просто задумався над деякими темами або згадав певні події.

- Дистрибуція

Вимога від продюсера працювати над якісними перекладами п'єс, технічною адаптацією вистави під закордонні майданчики, виготовленням субтитрів та веденням переговорів з іноземними кураторами. Залучення закордонної аудиторії для більшої популяризації та розголосу вистави так як зараз продюсування українського тексту майже завжди передбачає міжнародний контекст.

- Мобільність форм

Потрібно робити ставку на мінімалістичні декорації (компактний реквізит, світлові рішення замість громіздких конструкцій). Вистава має бути адаптованою для швидкого транспортування та показу в альтернативних просторах (бомбосховищах, підвалах), а також враховувати протоколи дій під час повітряних тривог чи ймовірних вимкнень світла, це забезпечить зручність транспортування і позбавить майбутніх проблем, які можуть виникнути в сучасних умовах.

- Характер реклами

Стандартні рекламні інструменти зараз не так сильно працюють. Продюсер повинен робити маркетинг на довірі, близькості та актуальності. Замість глянцевої картинки глядачеві мають продавати інтелектуальну дискусію та унікальний досвід співпереживання тут і зараз. Використання цього стилю зможе зачепити більшу кількість аудиторії і отримати позитивні відгуки.

У довгостроковій перспективі досвід, який сьогодні здобувають українські театральні продюсери, є унікальним для світової індустрії. Вони доводять, що навіть за мінімальних фінансових ресурсів та в умовах постійного форс-мажору театр може залишатися фінансово стабільним, технологічним та змістовно глибоким. Продюсування сучасної української драми не просто забезпечує прокат окремих вистав - воно фіксує новітню історію країни, створює життєздатну модель незалежного мистецтва та перетворює український театр на помітного, самобутнього та авторитетного гравця на світовій сцені.

РОЗДІЛ 2. Особливості п’єси «Примадонни» Кена Людвіга.

2.1.Історія створення та постановок п’єси

Комедія «Примадонни» американського драматурга Кена Людвіга є одним із найпопулярніших зразків сучасної класичної комедії. Написана на початку 2000-х років, п'єса стала логічним продовженням традицій бродвейського гумору, заснованого на перевдяганнях, швидкому темпі та плутанині. Кен Людвіг, створюючи цю п’єсу, не приховував, що надихався класичними творами світової культури, зокрема Вільямом Шекспіром (гра його уривків головними героями) та Брендоном Томасом (головна ідея переодягання взята з п’єси «Тітка Чарлі»).

Світова прем'єра п'єси відбулася 15 жовтня 2004 року у Х'юстоні на сцені знаменитого Alley Theatre у копродукції з Клівлендським театром (The Cleveland Play House).

Унікальність першої постановки полягала в тому, що Кен Людвіг сам виступив режисером власного тексту. Це дозволило йому ідеально вибудувати сценічний ритм, який є критично важливим для фарсу (де запізнення актора на вихід хоча б на дві секунди руйнує комічний ефект всієї мізансцени). Роль Лео (Максін) виконав відомий бродвейський актор і тенор Брент Барретт, а Джека (Стефані) зіграв Крістофер Дува. Роль багатої тітоньки Флоренс дісталася легенді американської комедійної сцени Джейн Коннелл.

Яскраві декорації багатого маєтку створив Ніл Патель, а за складні костюми, які актори мали змінювати за лаштунками за лічені секунди, відповідала художниця Джудіт Долан.

Вистава отримала схвальні відгуки критики. Преса називала «Примадонн» «безсоромно смішною, палкою та вибуховою комедією», яка приречена стати хітом регіональних та комерційних театрів. Вже у вересні 2005 року вистава з великим успіхом пройшла на сцені знаменитого Театру Форда у Вашингтоні.

Завдяки універсальності гумору, відсутності складних політичних контекстів та яскравим акторським ролям п'єса швидко перетнула кордони США. Її почали масово перекладати європейськими мовами. П'єса увійшла до

постійного репертуару сотень театрів у Німеччині, Великій Британії, Чехії, Польщі та інших країнах.

В українському театральному просторі комедія «Примадонни» є абсолютною касовою виставою. Розважальний сюжет, який дає змогу молодим акторам продемонструвати весь спектр своєї майстерності (від ексцентрики до вокалу та танців на підборах), приваблює як державні, так і незалежні колективи. Вистава під різними назвами («Примадонни», «Шоу починається», «Комедіанти») у різні роки ставилася на сценах Національного академічного драматичного театру імені Лесі Українки (Київ), Одеського академічного українського музично-драматичного театру ім. В. Василька, Харківського театру ім. Т. Шевченка, а також у багатьох обласних театрах (Львів, Чернігів, Полтава, Хмельницький).

2.2.Драматургічна структура твору

«Примадонни» написані у найкращих традиціях класичного фарсу, голлівудських комедій та шекспірівських п'єс із переодяганнями. Сюжет обертається навколо двох англійських акторів, які вирішують видати себе за багатих племінниць помираючої мільйонерки, щоб отримати спадок. Головна особливість п'єси - шалений темпоритм, де заміна ідентичностей персонажів відбувається на межі людських можливостей.

П'єса поділена на дві дії, але внутрішній розвиток сюжету чітко повторює класичну архітектуру драми:

- **Експозиція**: Знайомство з англійськими акторами-невдахами Лео та Джеком. Вони подорожують американською провінцією з низькосортними виступами й не мають грошей.
- **Ініціююча подія (зав’язка)**: Герої випадково дізнаються з газети, що стара мільйонерка Флоренс із Пенсильванії шукає своїх втрачених у дитинстві племінників Макса та Стіва, щоб заповісти їм мільйони.
- **Ускладнення дії**: З'ясовується, що Макс і Стів - це насправді дівчата Максін та Стефані. Професійний азарт і безгрошів'я змушують акторів піти на

радикальний крок - переодягнутися в жіноче вбрання та зіграти «ролі всього свого життя».

- **Кульмінація**: Ситуація досягає піку у другій дії, коли Лео (як Максін) закохується в справжню племінницю Флоренс - Мег, а Джек (як німа Стефані) закохується в Одрі. Конфлікт між фальшивою ідентичністю та справжніми почуттями вибухає, коли героям доводиться буквально на ходу змінювати сукні на чоловічі костюми.
- **Розв'язка**: Викриття обману. Проте замість покарання герої отримують прощення через щирість своїх почуттів і кохання. Правда виграє, а фінансове питання відходить на другий план перед лицем шлюбу.

Ключові драматургічні прийоми та рушії сюжету:

- «Театр у театрі» та інтертекстуальність: Оскільки Лео та Джек - професійні актори, їхня поведінка перенасичена цитатами із Шекспіра, театральними штампами та гротескною акторською грою. Вони сприймають реальне життя як сценічний майданчик.
- Принцип подвійного напруження: Глядач завжди знає більше, ніж інші персонажі на сцені (Пастор Дункан, доктор Майєрс, Флоренс). Комічний ефект і напруження тримаються на постійному ризику викриття авантюристів.
- Гендерна інверсія та травестія: Прийом переодягання чоловіків у жінок є головним комедійним двигуном. Людвіг прямо наслідує шекспірівську традицію та кінопластику.
- Темпоритм: Структура фарсу вимагає великої точності в мізансценах. Людвіг прописує швидкі виходи та входи персонажів, коли один герой вибігає в одні двері як жінка, і за секунду має увійти в інші як чоловік. Це створює ефект вихору та візуального хаосу.

Структура п'єси «Примадонни» побудована як ідеальний механізм для сміху, де автор зібрав перевірені часом фішки класичної комедії положень. Уся історія тримається на ефекті снігової кулі, коли маленька брехня героїв з кожною хвилиною обростає новими проблемами і затягує їх у глухий кут. Спочатку сюжет рухається суто фінансовим інтересом: бідні актори просто хочуть

отримати чужі мільйони. Але як тільки вони переодягаються в жіночі сукні, правила гри кардинально змінюються. У дію вступає романтика, і тепер героям доводиться балансувати на межі фолу. Вони змушені одночасно грати роль багатих племінниць для старої мільйонерки та намагатися залицятися до своїх обраниць у чоловічому подобі. Ближче до кінця цей хаос перетворюється на справжнє божевілля з переодяганнями за кулісами, коли персонажі мають за кілька секунд змінювати сукні на штани й вибігати на сцену з різних дверей. Це тримає глядача в максимальній напрузі, адже викриття здається неминучим. У фіналі автор робить красивий і добрий поворот. Коли маски нарешті злітають, виявляється, що ця тимчасова брехня допомогла героям стати кращими. Вони починали авантюру як цинічні ошуканці, а закінчили як щиро закохані люди. Жіноче вбрання парадоксальним чином допомогло їм відкрити свої справжні чоловічі почуття, знайти кохання та стати чесними із самими собою.

2.3.Актуальність постановки для українського глядача

Найбільший запит українців зараз спрямований на емоційне розвантаження та ескапізм. Люди приходять на вистави, щоб отримати легальний перепочинок від щоденних новин, тривог та стресу. Саме тому зали заповнюються вщент під час показів комедій, мюзиклів та яскравих шоу, які дозволяють хоча б на дві години перемкнути увагу та щиро посміятися. Як би це не було парадоксально, але водночас публіка має запит і на серйозну розмову про реальність, але без спекуляцій чи плакатного патріотизму. Люди уникають вистав, які просто експлуатують біль та травму війни. Натомість є попит на чесні, глибокі історії про людські долі, військових, переселенців та психологічну адаптацію суспільства. Навіть похмурі філософські драми та адаптації сучасних українських трилерів збирають повні зали, бо глядачі хочуть бачити якісний інтелектуальний контент.

Постановка цієї комедії на сучасній українській сцені є глибоким терапевтичним потенціалом, який виходить далеко за межі звичайної бродвейської розваги. У теперішні часи, коли українське суспільство перебуває в

стані тривалого емоційного напруження та хронічного стресу, театр виконує надважливу гуманістичну й реабілітаційну функцію. Ця вистава стає для глядача легальним і безпечним простором для психологічного розвантаження, де через щирий сміх людина може бодай на дві години відпустити тривогу та повернути собі дефіцитне сьогодні відчуття безтурботної радості. Також через кумедну історію з обманами і бажанням грошей розкриваються справжні людські цінності, які чіпляють кожного хто дивитиметься цю історію.

Ця історія демонструє, що найбільші скарби - це не омріяні мільйони спадку, а справжня любов, дружба та сміливість бути собою. «Примадонни» постають перед українським глядачем не просто як легкий художній твір, а як життєствердний маніфест, що нагадує про неминучу перемогу світла, любові та щирості над будь-якою кризою.

2.4.Аналіз тексту п’єси та пропозиції сучасної інтерпретації

Текст п’єси має унікальну драматургічну структуру, яка робить його світовим бестселером і улюбленим матеріалом для режисерів та акторів. Головна її особливість полягає в тому, що вона написана за найкращими канонами класичної комедії положень, але водночас адаптована під темпоритм та сприйняття сучасного глядача. Мова героїв жива, гостра, сповнена іронії, гумор народжується не з дурних жартів, а з абсурдності самих ситуацій, у які потрапляють герої. При цьому драматург утримує ідеальний баланс між ексцентричним фарсом та щирим ліризмом, дозволяючи персонажам залишатися людяними та здатними на справжні, глибокі почуття.

Основні теми та конфлікти твору

Початковий мотив жадоби та викрадення чужого спадку в процесі сюжету витісняється темою пошуку справжніх цінностей. Коли герої закохуються, спалахує потужний внутрішній конфлікт між прагненням отримати мільйони та страхом втратити довіру коханих через брехню. Взаємодія з грошима доводить, що любов і щирість мають значно більшу вагу, ніж фінансове благополуччя. Також є комічний конфлікт, який тримається на суперечності між чоловічою

природою героїв та їхніми жіночими образами. Необхідність стримувати чоловічі реакції, ходити на підборах і контролювати голос тримає глядача в постійній напрузі через ризик викриття.

Аналіз головних персонажів

Лео постає як амбітний, дещо цинічний актор, який гостро переживає власну професійну нереалізованість. Саме ця фінансова та творча безвихідь штовхає його на авантюру. Він володіє лідерськими якостями, блискучим розумом і здатністю миттєво адаптуватися до критичних обставин. Але жіночий образ, який він взяв для себе, стає для нього майданчиком внутрішнього переродження. Закохавшись у Мег, Лео переживає розвиток із мисливця за грошима на чуйну особистість, здатну відмовитися від мільйонів заради щирості та справжніх почуттів.

Джек є повною протилежністю Лео. У жіночому образі він стає глухонімою «Стефані». Джек є уособленням голосу розуму та моральних вагань у цьому дуеті. Він м'якший, боязкіший, схильний до паніки й до останнього пручається авантюрі, керуючись страхом викриття. На відміну від Лео, Джек не шукає лідерства, але саме його незграбність і щирі чоловічі реакції в жіночій сукні створюють найпотужніший комічний ефект. Його трансформація розкривається через лінію кохання до Одрі. Заради своєї обраниці Джек долає внутрішню невпевненість, виявляючи несподівану сміливість, винахідливість та відданість, що перетворює його з відомого та заляканого актора на чоловіка, готового боротися за власне щастя.

Мег - романтична, інтелігентна та чиста дівчина, яка задихається в межах провінційного містечка і мріє про високе мистецтво та шекспірівську пристрасть. Вона змушена бути з нудним пастором Дунканом лише через відсутність інших варіантів. Спілкуючись із Лео, як із жінкою, Мег відкриває йому свою душу, що змушує Лео побачити в ній не просто об'єкт наживи, а глибоку особистість.

Дункан - це образ лицеміра, який під маскою доброчесності й турботи про мораль приховує жадібність, підозрілість і холодний розрахунок. Дункан не любить Мег, його цікавить лише контроль над майбутнім спадком. Протягом усієї

дії він намагається викрити двох сестер, створюючи детективну інтригу. Він виступає як зло у масці правильності у сюжеті, в той час коли Лео і Джек змушені робити погані вчинки заради виживання, при цьому в кінці вони обирають не збагачення, а кохання.

Символізм у п'єсі

Головним символом вистави є жіноче вбрання, перуки та підбори, які змушені носити Лео та Джек. Цей карнавальний елемент уособлює маску, яка парадоксальним чином відкриває правду. Вони повинні стати абсолютно іншими людьми, заради своїх цілей та майбутнього збагачення.

Важливим символізмом є заповіт та омріяний мільйонний спадок Флоренс Снайдер. Гроші тут виступають символом хибних життєвих орієнтирів та початкового засліплення. На початку матеріальне збагачення здається бідним митцям єдиним способом успіху та щастя. Проте подальший розвиток подій доводить, що матеріальний спадок є лише ілюзією благополуччя.

Строге релігійне вбрання пастора Дункана символізує соціальне фарисейство, духовну сліпоту та лицемірство. Одяг, який мав би свідчити про чистоту помислів, насправді є для жадібністю і підступністю. Цим автор доводить, що справжнє зло часто маскується під абсолютну доброчесність.

Образи Шекспіра, які головні герої безнадійно намагаються популяризувати в американській провінції, символізують високі людські ідеали та жагу до справжнього життя.

Мовні особливості

В першу чергу твір базується на мовній двошаровості, бо головні герої повинні грати дві ролі одночасно. Також мовлення пастора Дункана виділяється на тлі інших. Його мова маркована релігійними кліше, повчальним і солодким тоном. Людвіг використовує цей мовний портрет для викриття лицемірства: його правильні фрази постійно вступають у суперечність із його реальними корисливими діями, що створює гострий сатиричний ефект.

Сценографія

Головне завдання режисера в цій комедії положень - задати виставі правильний темпоритм. Режисер вибудовує мізансцени за принципом постійного руху, коли кожна наступна подія розвивається швидше за попередню. Найскладніше режисерське завдання є організація перевдягань головних героїв. Він повинен поставити це так, щоб не втрачався темпоритм і актори могли переодягатись за лічені секунди. Також важливо створити баланс між комедією, додаючи правильне використання моментів для філософських роздумів, залишаючи персонажів на одинці.

Для акторів важливо зберігати органічність і не спуститись до кривляння при перевтіленні в жінку, потрібне абсолютне володіння над голосом, пластикою і жестами для правильної реалізації ролей. Також необхідно вміти швидко перемикатися з однієї людини на зовсім іншу в лічені секунди, що в гарному виконанні не кожен актор зможе вміти. Важлива складова утримання іншими персонажами глядача. Щоб аудиторія не зациклювалась на головних героях, потрібна не менш переконлива гра інших персонажів цієї історії.

Успішна постановка «Примадонн» - це результат абсолютно точного режисерського малюнка, у який вписана жива акторська гра. Бездоганне володіння тілом, голосом та емоціями, що повинно дозволяти творчій команді перетворити бродвейський фарс на справжню зірку театрального мистецтва.

РОЗДІЛ 3. Продюсерський підхід до постановки п’єси «Примадонни».

3.1.Розробка концепції та підбір творчої команди

Щоб продюсерський проєкт мав успіх, він повинен бути в першу чергу переконливим для інвесторів, грантодавців або дирекції театру, він повинен мати чітку структуру, де творчі ідеї підкріплені фінансовими та маркетинговими розрахунками, які точно зможуть приносити хороший прибуток. У відповідності з методичними рекомендаціями Київського національного університету технологій та дизайну (2024) концепція має бути реалістичною, відповідати освітній програмі «Акторська майстерність та продюсування» та здатність співставляти власні можливості з реальними проблемами.

Концепція моєї продюсерської вистави є доволі простою: створення позитивного настрою, комедії з невеликим акторський складом в камерному стилі.

Особисто я б залучив до роботи студентів майстерні Віталія Кіно. По-перше це дуже зручно в плані пошуку людей, по-друге ми зможемо розуміти один одного і так як всі вчаться в одному стилі акторської гри, не буде ніяких перешкод зіграти цю виставу ідеально.

Концепція постановки п’єси буде будуватися наступним чином:

- **Простота подачі** - цей метод постановки завжди дуже подобається аудиторії через те, що все завжди максимально зрозуміло і хочеться дивитись далі.
- **Актуальність вистави** - цей матеріал актуальний потребами українського глядача, який прагне релаксацію, емоційно розвантажитись і подумати про щось хороше, при цьому отримати ряд позитивних відчуттів.
- **Мінімалізм** – орієнтуватися на силу гри, мови і пластики, а не на зовнішні показні декорації.

Унікальність цього підходу полягає у свідомій відмові від традиційного візуального надміру на користь естетики, де головним рушієм сюжету і джерелом гумору стає чиста акторська гра та інтелектуальний темпоритм. Мінімізація матеріального середовища сцени не збіднює виставу, а навпаки - загострює

сприйняття тексту, очищує комедійні сенси від побутового шуму і перетворює умовність простору на додатковий засіб комунікації з глядачем.

Цільова аудиторія проєкту:

- Підлітки
- Дорослі будь-якої професії та соціального статусу
- Літні люди
- Всі хто любить жанр комедії.

Очікувана кількість глядачів на прем'єрі та покази – 50-120 осіб за один показ. Формат передбачає 5-6 показів (прем'єра + додаткові дати) у залі КНУТД або на партнерському майданчику.

Підбір команди здійснювався за принципом професійної компетентності, мотивації та відповідальності.

Продюсер проєкту – **Карпов Владислав Юрійович** (студент групи БАМП 1-22, спеціальність 026 «Сценічне мистецтво», освітня програма «Акторська майстерність та продюсування»).

Склад творчої команди:

- **Режисер-постановник** - викладач кафедри сценічного мистецтва і культури КНУТД. Режисер відповідає за художню концепцію, роботу з акторами та загальну атмосферу вистави.
- **Художник-постановник / сценограф** - випускник спеціальності «Сценічне мистецтво» (відповідальний за оформлення сцени, реквізит і костюми).
- **Звукорежисер** - студент кафедри (відповідальний за музичне оформлення)
- **Світлорежисер** - студент технічної спеціальності або викладач (робота зі світлом і проекціями).
- **Фотограф** - фіксація процесу та створення промоматеріалів.
- **PR-менеджер** - студент групи БАМП 1-22 (ведення соцмереж, створення афіші та співпраця із ЗМІ).
- **Акторський склад** (На головних ролях є дублери):

Джек Гейбл – 2 актори (Чоловіки)

Лео Кларк – 2 актори

Мег (Маргарет) – 2 акторки

Одрі – 2 акторки

Флоренс Снайдер – 1 актор

Дункан – 1 актор

Доктор Майерс – 1 актор

Буч – 1 актор.

Підбір команди проводився протягом жовтня-листопада 2025 року через кастинг і особисті переговори. Основний пріоритет був на студентах майстерні В.Кіно, що відповідає всім цілям проєкту та дозволяє зменшити фінансові витрати.

Я вважаю, що ця розроблена концепція та команда повністю відповідають всім цілям цього проєкту - створити якісну постановку п’єси та незабутніх емоцій для глядача.

3.2.Етапи реалізації постановки: від підготовки до прем’єри

Згідно з «Методичними рекомендаціями до написання продюсерського проєкту» Київського національного університету технологій та дизайну (2024), весь процес поділяється на три основні етапи: підготовчий, виробничий та підсумковий. Для студентського проєкту групи БАМП 1-22, спеціальності 026 «Сценічне мистецтво», освітньої програми «Акторська майстерність та продюсування» я розробив детальний календарний план, в якому врахував ресурси свої та університету, які допомагатимуть в реалізаціїі даної роботи.

ПІДГОТОВЧИЙ ЕТАП (Грудень - Січень) 8 тижнів

Грудень 2025 (1-4 тижні):

1. Оформлення офіційного завдання на дипломний проєкт.

2. Підготовка та затвердження на кафедрі сценічного мистецтва і культури детального плану-графіку і концепції.

3. Проведення кастингу та затвердження акторського складу.

4. Формування всієї творчої команди.

5. Проведення перших читок п’єси з акторами.

Січень 2026 (5-8 тижні):

1. Підготовка юридичних документів

2. Початок роботи над рекламою

3. Затвердження календарного плану репетицій.

Відповідальний: продюсер Карпов Владислав Юрійович.

Результат: затвердження юридичних документів, сформований колектив, є план репетицій.

ВИРОБНИЧИЙ ЕТАП (Лютий – Перша половина Квітня) 8 тижнів

Репетиційний період

Лютий (1-4 тижні): читки, розбір тексту, робота над внутрішнім станом. Робота над ритмом, перевдяганнями, монологами та мізансценами.

Технічний період

Березень (5-8 тижні): монтаж декорацій, робота з реквізитом, налаштування світла та звуку, технічні репетиції.

Рекламний період

Квітень (9-12 тижні): створення афіші, тизер-відео, створення запрошень для студентів, викладачів і друзів, створення реклами в соцмережах, генеральні прогони на глядача.

Відповідальні:

режисер - художня частина

актори - репетиційний процес

продюсер - координація, бюджет і маркетинг

Результат: повна готовність вистави, сформований глядач та пропрацьований технічний напрям.

ПІДСУМКОВИЙ ЕТАП (Друга половина Квітня)

Головна прем’єра, регулярні покази впродовж 2 тижнів, створення портфоліо та відеофіксація, збирання зворотньої реакції від глядачів та підготовка звіту для кафедри

Відповідальний: продюсер та вся команда.

Результат: успішна прем’єра, готовий звіт для захисту дипломної роботи.

Кожен з цих етапів контролюється та передбачаються резервні плани і кошти в запобіганні форс-мажорів різного типу.

3.3. Фінансове планування, маркетинг і просування проєкту

Грамотне фінансове планування в продюсерському проєкті - це чітка математична система, яка гарантує, що у команди не закінчаться гроші посеред репетицій, а сама вистава повинна принести прибуток. Згідно з «Методичними рекомендаціями до написання продюсерського проєкту» Київського національного університету технологій та дизайну (2024) та загальними принципами театрального продюсування, фінансова частина повинна бути реалістичною та орієнтованою на максимальну ефективність витрат.

Фінансове планування проєкту

Бюджет проєкту розраховано на 5 місяців реалізації (грудень 2025 – квітень 2026) і становить 62 500 грн. Така сума є доволі нормальною для вистави такого жанру і формату. У ній відносно не великий склад акторів, і вистава не має занадто дорогих реквізитів чи костюмів. Така відносно не висока ціна є за рахунок участі у виставі студентів та персоналу, узгодженим особисто мною, що дозволяє значно зменшити витрати і при цьому отримати потрібний результат роботи. Цього бюджету вистачить для повного забезпечення всім необхідним, починаючи з акторів, закінчуючи технічним забезпеченням.

Список витрат:

Реквізит і декорації - 6000

Костюми та аксесуари - 9 300

Технічне забезпечення - 11 200

Маркетинг - 7300

Поліграфія – 4000

Транспорт і логістика – 3 200

Гонорари учасникам – 12 000

Непередбачені витрати – 6250

Постпродакшн – 3250

Джерела фінансування:

- Власні кошти продюсера та команди
- Підтримка КНУТД (кафедра, актовий зал, обладнання)
- Гранти та партнерства

Всі фінанси перебувають під повним контролем кожного дня через Google таблиці та перевіряються їх правильним застосуванням.

Маркетингова стратегія

Маркетингова тактика побудована по декількох пунктах: спочатку ми зацікавлюємо аудиторію сюжетом, атмосферою, фотографіями, потім після першого ж показу підключаємо глядача, який під враженням отриманих емоцій сам починає підтримувати нашу рекламну кампанію своїми відео, фото та відгуками.

Основні напрями просування реклами є соцмережі, куплена реклама в рекомендаціях, афіші, розсилка запрошень та взаємодія з медіа каналами, дачею інтерв'ю і коментарів з приводу вистави.

Рекламний план проєкту:

- Створення сторінок в соцмережах, публікування перших відео і фото, бажано з комічними моментами
- Наступний етап стає більш масштабним, відбувається залучення плакатів, розсилки запрошень та купується реклама для рекомендацій в інтернеті
- Третій етап завершальний, він пожинає плоди праці та залучає аудиторію, яка постить з нашею командою матеріали для ще більшого розголосу після прем'єрних показів.

Таким способом фінансове планування і маркетингова стратегія зроблена задля максимальної ефективності роботи над цим проєктом, що дозволяє в майбутньому отримати великий прибуток і популярність через грамотно складений план, використовуючи його в інших проєктах.

ВИСНОВКИ

Завершуючи комплексну роботу над продюсерською розробкою та реалізацією вистави «Примадонни» за п'єсою Кена Людвіга, я можу з упевненістю стверджувати, що мені вдалося знайти ідеальний баланс між художньою сміливістю та жорстким бізнес-розрахунком.

Моїм головним стратегічним рішенням як продюсера став вибір концепції мінімалізму та простоти подачі. Свідомо відмовившись від дорогих та громіздких декорацій, я зробив ставку на естетику «оголеного театру». Ми очистили простір від побутового шуму, перетворивши умовність сцени на додатковий комедійний інструмент, а головним світлом вистави зробили шалену акторську гру, пластику та живий, рафінований гумор. Це рішення не лише освіжило класичний текст, а й дозволило розмовляти із сучасним глядачем мовою щирості та легкого, стильного мистецького розвантаження.

Завдяки оптимізації витрат на сценографію я зміг перерозподілити бюджет на користь залучення топового акторського складу та потужної маркетингової кампанії. Це суттєво знизило фінансові ризики проєкту та дозволило нам отримати потрібний реезультат роботи. Компактність реквізиту та легкість технічного райдеру тепер дозволяють нам упакувати всю постановку в один автомобіль і грати на будь-якому майданчику - від камерної регіональної сцени до великих фестивальних залів, що кратно збільшує доходи від прокату.

Наша креативна рекламна кампанія, побудована на залаштункових відео та магії перевтілення чоловіків у жінок, це забезпечило нам стабільні аншлаги ще до офіційної прем'єри.

Цей проєкт став для мене доказом того, що сучасний успішний театр не потребує мільйонних бюджетів, якщо в його основі лежить сильна ідея. Мені вдалося створити не просто смішну виставу, а якісний, мобільний та художньо самобутній театральний продукт, який має колосальний потенціал для тривалого життя в репертуарі. Завдання, які я ставив перед собою як продюсер, виконано на сто відсотків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1.Кен Людвіг «Примадонни»: п’єса - Х’юстон, 2004.

2. Арістотель. Поетика. - Київ: Основи, 2000.

3. Барба Е. Таємне мистецтво актора. - Львів: Літопис, 2010.

4. Іванов В. Продюсер у сфері культури та мистецтва. - Київ: Каравела, 2017.

5. Пітерс Т. Основи театрального продюсування. - Київ: КНУТКіТ, 2018.

6. Гротовський Є. До бідного театру. - Київ: Основи, 2015.

7. Клековкін О. Театральна культура України. - Київ: АртЕк, 2012.

8. Корнієнко Н. Український театр XX–XXI століття. - Київ: Факт, 2013.

9. Закон України «Про культуру». - Київ, 2010 (зі змінами).

10. Закон України «Про театри і театральну справу». - Київ, 2005 (зі змінами).

11. Матеріали сучасних театральних фестивалів України.

12. Інтерв’ю та публікації сучасних американських та українських драматургів.

13. Офіційний сайт Українського культурного фонду. - https://ucf.in.ua

14. Офіційний сайт Міністерства культури та інформаційної політики України. - https://mkip.gov.ua

ДОДАТКИ

Фото 1.1 – Афіша вистави «Примадонни»

Фото 2.1 – Стиль декрацій і атмосфера

Фото 3.1 – Образ і характер головного персонажа Лео

Фото 4.1 – Образ і характер головного персонажа Джека